

Lescha davart il princip da trasparenza (lescha da trasparenza)

Dals [Data]

Relaschs tangads da questa fatschenta (numers dal DG)

Nov: ????.???

Midà: 170.300 | 170.400 | 175.050

Aboli: –

Il cussegl grond dal chantun Grischun,

sa basond sin l'art. 31 al. 1 da la constituziun chantunala,
sunter avair gi' invista da la missiva da la regenza dals ...,

concluda:

I.

1. Disposiziuns generalas

Art. 1 Object, intent e finamiras

¹ Questa lescha regla l'access a documents uffizials.

² Ella ha l'intent da promover la trasparenza davart las activitads dals organs publics, per uschia facilitar la furmaziun libra da l'opiniun, il diever dals dretgs democratics e la controlla da l'agir dal stadi sco er per rinforzar la chapientscha e la confidenza da la populaziun envers ils organs publics.

Art. 2 Champ d'applicaziun personal
1. princip

¹ La lescha vala per tut ils organs publics.

² Sco organs publics valan:

- a) las autoritads, las administraziuns e las cumissiuns dal chantun, da las regiuns e da las vischnancas;
- b) las autoritads, las administraziuns e las cumissiuns da las corporaziuns, dals instituts e da las fundaziuns da dretg public chantunal, regiunal e communal;
- c) persunas natiralas e giuridicas u autras organisaziuns da dretg privat, uschenavant ch'ellas adempleschan incumbensas publicas ch'èn vegnidas delegadas ad ellas.

Art. 3 2. excepziuns

¹ La lescha na vala betg:

- a) per organs publics che prendan part da la concorrenza economica e che n'ageschan betg suveranamain en quest connex;
- b) per autoritads giudizialas en il sector da la giurisdicziun.

Art. 4 Champ d'applicaziun material

¹ La lescha na vala betg per l'access a documents uffizials concernent:

- a) proceduras civilas;
- b) proceduras penalas;
- c) proceduras da la giurisdicziun publica ed administrativa;
- d) proceduras da l'assistenza giudiziala e da l'agid uffizial internaziunal;
- e) proceduras da cumpromiss.

² L'access a documents uffizials che cuntengnan datas persunalas da la petenta u dal petent sa drizza tenor la lescha chantunala davart la protecziun da datas.

Art. 5 Resalva da disposiziuns spezialas

¹ Resalvadas restan disposiziuns d'autras leschas che:

- a) designeschan tschertas infurmaziuns sco secretas; u
- b) cuntengnan premissas che divergeschan da questa lescha per l'access a tschertas infurmaziuns.

Art. 6 Document uffizial

¹ In document uffizial è mintga infurmaziun che:

- a) è registrada sin x in purtader d'infurmaziuns;
- b) è en possess d'in organ public, dal qual ella deriva u al qual ella è vegnida communitgada; e
- c) concerna l'ademplant d'ina incumbensa publica.

² Sco documents uffizials valan er documents che pon vegnir generads tras ina simpla procedura electronica sin fundament d'infurmaziuns registradas, las qualas adempleschan las pretendenzas tenor l'aleina 1 literas b e c.

³ Betg sco documents uffizials na valan documents che:

-
- a) vegnan duvrads d'ina autoritad per intents commerzials;
 - b) n'èn betg finids; u
 - c) èn destinads al diever personal.

2. Dretg d'access a documents uffizials

Art. 7 Princip da trasparenza

¹ Mintga persona ha il dretg d'access a documents uffizials.

² L'access vegn concedì cun:

- a) infurmar davart il cuntegn;
- b) prender invista al lieu;
- c) consegnar u trametter copias.

³ Sch'in document uffizial è publitgà en in organ da publicaziun u sin la pagina d'internet da l'organ public, vala la pretensiun d'access sco ademplida.

Art. 8 Excepziuns

¹ L'access a documents uffizials vegn restrenschi, suspendì u refusà, sch'igl èn avant maun interess publics u privats predominants che stattan en cuntradieziun cun in access.

² Interess publics predominants èn en spezial avant maun, sche la concessiun da l'access pudess:

- a) restrenscher la furmaziun libra da l'opiniun e da la voluntad da l'organ public;
- b) periclitar la posiziun d'in organ public en il rom da tractativas currentas u previsas;
- c) impedir ina mesira uffiziala;
- d) periclitar l'urden public u la segirezza publica;
- e) donnegiar las relaziuns cun autras instituziuns publicas.

³ Interess privats predominants èn en spezial avant maun, sche la concessiun da l'access pudess:

- a) donnegiar la sfera privata da terzas persunas;
- b) revelar secrets professiunals ubain secrets da fatschenta u da fabricaziun;
- c) violar il dretg d'autur.

Art. 9 Cas spezials

¹ Documents uffizials dastgan vegnir rendids accessibels pir, cur che la decisiun politica u administrativa, per la quala ils documents furman la basa, è vegnida prendida.

² I n'exista nagin dretg d'access als protocols ed als documents da las sesidas da cumissiuns parlamentaras da controlla, da surveglianza e d'inquisiziun.

3. Procedura per l'access a documents uffizials

Art. 10 Dumonda

¹ La dumonda da survegnir access a documents uffizials sto vegnir drizzada a l'organ public che ha redigì il document u che ha survegnì il document da terzas personas che na sutastattan betg a questa lescha.

² La dumonda sto vegnir inoltrada en scrit. Ella na sto betg vegnir motivada, sto dentant esser precisada en moda suffizienta.

Art. 11 Protecziun da datas personalas da terzas personas

¹ Sch'in organ public tira en consideraziun da conceder l'access a documents uffizials che cuntengnan datas personalas da terzas personas, ston questas datas l'emprim sche pussaivel vegnir anonimisadas u allontanadas.

² Sche las datas personalas na pon betg vegnir anonimisadas u allontanadas, ston vegnir tadladas las personas pertutgadas. La dumonda d'access sto vegnir refusada, sch'il consentiment vegn refusà u sch'i chaschunass sproporziunadamain blera lavur e blers custs per survegnir il consentiment.

³ Excepziunalmain po l'access vegnir concedì er en cas ch'il consentiment manca, sch'igl è avant maun in interess public predominant.

Art. 12 Decisiun

¹ L'organ public decida uschè svelto sco pussaivel, per regla dentant il pli tard entaifer 20 dis dapi l'entrada da la dumonda.

² Sche l'organ public refusa cumplainamain u parzialmain la dumonda u sch'el conceda l'access, cumbain ch'in persuna pertutgada ha refusà ses consentiment, relascha el ina disposiziun. La procedura sa drizza tenor la lescha davart la giurisdicziun administrativa dals 31 d'avust 2006.

Art. 13 Protecziun giuridica

¹ La protecziun giuridica sa drizza tenor la lescha davart la giurisdicziun administrativa dals 31 d'avust 2006.

² Decisiuns d'in organ public, per las qualas questas disposiziuns na prevesan nagin med legal, pon vegnir contestadas directamain tar la dretgira administrativa.

Art. 14 Documents archivads

¹ Er suenter l'archivaziun sa drizza l'access a documents uffizials tenor questa lescha.

² Competent per tractar dumondas d'access resta – entaifer il temp da protecziun ordinari tenor l'artitgel 11 da la lescha davart la gestiun da documents e l'archivaziun – l'organ che ha consegnà ils documents per l'archivaziun. Avant che prender sia decisiun procura el la posiziun da las personas ch'èn responsablas per l'archiv. Suenter la scadenza dal temp da protecziun ordinari vala la lescha d'archiv.

Art. 15 Custs e taxas

¹ La procedura d'access è gratuita.

² Per la procedura da protecziun giuridica vegnan incassadas taxas. L'incassament da las taxas sa drizza tenor la lescha davart la giurisdicziun administrativa dals 31 d'avust 2006.

4. Disposiziun finala

Art. 16 Disposiziun transitorica

¹ Questa lescha è applitgabl per documents uffizials che vegnan redigids u retschavids d'in organ public sunter l'entrada en vigur da questa lescha.

II.

1.

Il relasch "Lescha davart l'organisaziun da la regenza e da l'administraziun (LORA)" DG [170.300](#) (versiun dals 01-01-2011) vegn midà sco suonda:

Art. 5 al. 1 (midà)

¹ Las commembras ed ils commembers da la regenza èn obligads a la discreziun en fatschentas uffizialas, uschenavant ch'igl exista in interess public u privat predominant da tegnair secret las fatschentas tenor la lescha da trasparenza u sch'ina disposiziun legala speziala prevesa quai.

2.

Il relasch "Lescha davart la relaziun da lavur da las collavuraturas e dals collavurats dal chantun Grischun (lescha dal persunal, LP)" DG [170.400](#) (versiun dals 01-03-2012) vegn midà sco suonda:

Art. 50 al. 1 (midà)

¹ Visavi terzas persunas èn las collavuraturas ed ils collavurats obligads a la discreziun davart chaussas uffizialas, uschenavant ch'igl exista in interess public u privat predominant da tegnair secret las fatschentas tenor la lescha da trasparenza u sch'ina disposiziun legala speziala prevesa quai.

3.

Il relasch "Lescha da vischnancas dal chantun Grischun" DG [175.050](#) (versiun dals 01-01-2013) vegn midà sco suonda:

Art. 12 al. 3 (nov)

³ Las sesidas dals organs legislativs communalas (radunanzas communalas e parlaments communalas) èn publicas. L'exclusiun cumplaina u parziala da la publicitad vegn ordinada, sch'in interess public u privat predominant pretenda quai.

4.

Il relasch "Lescha davart la gestiun da documents e l'archivaziun (LGDA)" DG ???.??? (versiun dals ???) vegn midà sco suonda:

Art. 11

Access a documents archivads

¹ L'access a documents uffizials archivads sa drizza tenor la lescha davart il princip da la trasparenza.

² L'invista en las ulteriuras archivalias vegn concedida a norma da l'artitgel 12.

III.

Naginas aboliziuns d'auters relaschs.

IV.

Questa lescha è suttamessa al referendum facultativ.

La regenza fixescha il termin da l'entrada en vigur.